

РЕЦЕНЗИЯ

върху научните трудове и учебната дейност на ас. д-р Павлина Веселинова Ямукова, представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент” в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, Организация и управление извън сферата на материалното производство (Организация и технология на управлението) обявен в ДВ бр.42 от 7.06. 2022 г. за нуждите на ВСУ „Черноризец Храбър”

Рецензент: доц. д-р Мария Димитрова Великова, професионално направление 3.7. Администрация и управление, Организация и управление извън сферата на материалното производство

Настоящата рецензия е изготвена съгласно Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър” № 530 от 08.09.2022 г. и въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър” (ДВ, 27 от 2 април 2019 г.) и на Интернет-страницата на университета за нуждите на катедра „Администрация, управление и политически науки“. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат – ас. д-р Павлина Веселинова Ямукова. Представен е списък от общо 30 заглавия, в т.ч. 24 публикации (23 самостоятелни и 1 в съавторство със студент) в български и чуждестранни научни издания и научни форуми (4 от които на английски и 2 на руски език), 3 студии в издания с научно рецензиране, 1 монография, 2 учебни пособия (в съавторство). Представените публикации са в научната област и тематика на обявения конкурс.

Регистрирани са 18 цитирания (5 в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 13 в нереферирани списания с научно рецензиране).

Представената научна продукция доказва способностите на кандидата да провежда както самостоятелни, така и екипни изследвания по актуални и значими проблеми на управлението на бизнеса и публичния сектор.

От представения списък с 30 публикации приемам за рецензиране 28 публикации. Не са предмет на рецензиране публикации № III.2 и V.2, тъй като са представени и в списъка с публикациите, свързани с придобиване на ОНС

„доктор“. Като се изключат публикациите, които не са предмет на рецензиране, д-р Ямукова покрива, дори надхвърля, минималните изискванията за вписване в публичния регистър на хабилитираните лица в Република България за заемане на академичната длъжност „доцент“, поддържан от НАЦИД, които отразяват научните резултати на кандидата, съгласно разпоредбите на чл. 2б, ал. 2 от ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“, а именно: Показател А - Минимален брой точки - 50, Точки, получени от кандидата - 50; Показател В - Минимален брой точки - 100, Точки, получени от кандидата - 100; Показател Г - Минимален брой точки - 200, Точки, получени от кандидата - 260; Показател Д - Минимален брой точки - 50, Точки, получени от кандидата - 115.

Мога да обобщя, че съдържанието на предоставените документи представя научната и педагогическата дейност на кандидата, постигнатите от него резултати, научни и научно-приложни приноси и доказва, че кандидатът притежава необходимите качества за заемане на академичната длъжност „доцент“.

2. Данни за кандида

Кандидатът Павлина Веселинова Ямукова притежава магистърска степен по право (ВСУ „Черноризец Храбър“ 2003 г.), както и бакалавърска степен по публична администрация (ВСУ „Черноризец Храбър“ 1999 г.). От 2008 до 2012 г. е докторант на самостоятелна подготовка във ВСУ „Черноризец Храбър“.

През 2012 г. ас. Павлина Ямукова успешно защитава дисертационен труд в ПН 3.7 „Администрация и управление“ на тема „Рационализиране на управлението на човешките ресурси в районните администрации (на примера на райони в общините Варна и Пловдив).

От 2000 до 2022 г. д-р Павлина Ямукова е преподавател в катедра „Администрация и управление“ (днес „Администрация, управление и политически науки) на основен трудов договор: 2000 – 2003 г. – асистент; 2004 – 2011 г. старши асистент; 26.10.2012 г. и понастоящем - асистент, доктор.

За повишаване на своята квалификация кандидатът е участвал в 7 обучения, за които са представени сертификати.

Кандидатът е сертифициран вътрешен одитор, който ежегодно провежда вътрешни одити, в съответствие на университетската система за управление на

качеството във ВСУ „Черноризец Храбър“ и изискванията на международния стандарт ISO 9001:2015.

От началото на 2018 г. е експерт по НИД на катедра “Администрация, управление и политически науки”, а от края на 2019 г. е Научен секретар на катедрата.

Д-р Ямукова е участвала в 3 международни и национални изследователски проекти, които имат пряко отношение с нейната преподавателска и научноизследователска дейност.

Член е на Съюза на учените - гр. Варна.

3. Обща характеристика на научната продукция на кандидата

От гледна точка на получени резултати с най-голяма стойност е представената като хабилитационен труд монография “Организация и технология на управлението - приоритети и механизми за управление развитието на организациите” (труд № I-1), който доразвива и надгражда идеи и тези на кандидата, публикувани в трудове №№ I-2, I-3, III-5, III-8, IV-2, IV-6, IV-7, IV-8 и V-6 от списъка с публикациите.

Монографичното изследване е с общ обем от 184 страници, съдържателно разпределени във въведение, три глави, заключение, използвана литература, 3 приложения. Библиографската справка се състои от 199 литературни източници, които са използвани коректно - налице са 388 позовавания под линия. Текстът е онагледен с множество подходящо подбрани фигури, таблици и графики, част от които са авторови.

В монографията не са използвани части от защитения от кандидата дисертационен труд.

Предмет на изследователски интерес е технологията и организацията за изграждане на системи за организационно и социално развитие в организации от бизнеса и публичния сектор.

В съответствие с възприетата структура и обосноваването във въведението обект, предмет, цел, задачи и методология на изследването, подходящо и логично са разгледани въпроси, и са застъпени авторови тези, отнасящи се до: идентифициране на съвременни фактори и условия, свързани с развитие на организациите и съответно - авторова интерпретация на понятия, свързани с организационното развитие (първа глава); Открояване на възможности за интегриране на теоретичната рамка с управленската практика за осъществяване на промяната на организациите в световен мащаб, в т.ч.

изграждане на научно обоснована система за управление на социално развитие на организациите (втора глава); Очертаване на насоки за управление на промяната и развитието в организациите чрез критично анализиране на съществуващи модели за диагностициране на организационни системи, концептуализиране на бъдещата организационна трансформация и проектиране на ефективни интервенции за развитие (трета глава).

В този контекст, постигнатите резултатите от монографичното изследване, които имат приносен характер, могат да се обобщят както следва:

1) Разширено и обогатено е теоретичното знание с авторова дефиниция за „организационно развитие“, която допълва съществуващите такива.

2) Обоснована е възможността за теоретично осмисляне и прилагането по нов начин на съществуващи инструменти за управление на организационното и социалното развитие.

3) Диагностицирани са три релации: “организационното развитие - организационно поведение”; “организационно развитие-организационна ефективност” и “интервенциите в човешки ресурси-основните функции за управление на човешките ресурси”.

4) Разработена е авторска визия за концептуален модел за промяна в организациите от сферата на нематериалното производство.

Във фокуса на изследователския интерес на кандидата попадат и мястото и ролята на човешките ресурси и човешкия капитал в организационното развитие (трудове № II-1, № III-1, № III-4, № III-5, № III-8, № III-9, № IV-1, № IV-2, IV-3, № IV-4, № IV-5, № IV-6, № IV-7, № IV-8, № V-, № V-2, № V-5, № V-6 от списъка с публикации).

Посочените трудове насочват вниманието върху актуални въпроси, отнасящи се до “проблемните полета”, ефикасността и ефективността на човешките ресурси в организациите от публичния сектор; атестацията и кариерното развитие на служителите в администрацията; вътрешната мотивация на служителите в условията на пандемия; административния капацитет и административната трансформация; човешкия капитал в променяща се среда и др.

Авторовата позиция е, че факторите, влияещи върху развитието на системата за управление на човешките ресурси в публичната администрация, не се отнасят само и единствено до несъвършенството на нормативната база и ограничени публични ресурси, а по-скоро до неефикасно и неефективно

функциониращи административни структури, съчетано с ниска мотивация на административните служители.

Постигнатите резултати с приносен характер в това тематично направление се отнасят до: Изведени са маркери за определяне на качествено управление на човешките ресурси, анализирани през призмата на нарастващата роля на човешкия капитал в условията на глобални кризи и променяща се икономическа среда; Обоснована е възможността за промяна в модела за управление на човешките ресурси в организации извън сферата на материалното производство; Предложен е усъвършенстван инструментариум за оценяване на служителите в държавната администрация.

В концептуално отношение е използван двустранен подход към намирането на работещи решения: проследяване релевантността на нормативните документи и създаването на условия за тяхното прилагане.

Мога да обобщя, че научните трудове на кандидата отговарят на изискванията за академични публикации и съдържат научни и практико-приложни резултати и приноси. Литературните източници са използвани и цитирани коректно.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата. Лични впечатления

Д-р Павлина Ямукова има необходимия педагогически опит и стаж, което проличава от над 20 годишната ѝ работа като преподавател. Учебно-педагогическата ѝ дейност е свързана с провеждане на учебни занятия (ОКС „бакалавър“, редовно, задочно и дистанционно обучение) в специалности „Бизнес администрация и мениджмънт“, Публична администрация и мениджмънт“, „Международен публичен и бизнес мениджмънт“, „Международни икономически отношения“; ОКС „магистър“ - МП „Мениджмънт и международен маркетинг“ (дистанционно обучение), „Управление на международни бизнес проекти“ (редовно и задочно обучение). Преподаваните дисциплини съответстват на научната специалност и тематиката на обявения конкурс.

Д-р Ямукова ежегодно участва в организацията и методическото ръководство на учебната практика и преддипломния стаж на студентите от специалност „Публична администрация и мениджмънт“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение.

От 2000 г. до сега, д-р Ямукова има средно годишна аудиторна заетост 500 ч., приведени в упражнения.

Ежегодно е академичен наставник (тютор) на студенти от специалност „Публична администрация и мениджмънт“ .

Познавам д-р Павлина Ямукова още от нейното следване като студент по Публична администрация във Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ и в последствие, като преподавател, още от старта на кариерата ѝ във ВСУ. И в двете си качества д-р Ямукова проявява прецизност, отговорност, професионализъм и стриктност при изпълнение на задълженията си. В допълнение, като дългогодишен ръководител на катедра „Администрация, управление и политически науки“ (от 2013 г. до м. септември, 2021 г.), оценявам високо педагогическата, учебно-методическата и организационната дейност на кандидата, а именно:

1) По всички преподавани дисциплини са разработени учебни програми, учебни пособия, ръководства, казуси, тестове, делови игри и презентации за редовно и задочно обучение, както и ресурси за дистанционно и електронно обучение, които се актуализират всяка година. Публикувани са 2 учебни помагала (в съавторство).

2) Активно работи със студенти, системно провежда индивидуални и групови консултации и семинари. В часовете ѝ редовно участват експерти от практиката.

3) В рамките на извън аудиторната заетост на студентите, организира практически занятия в реална работна среда. Ежегодно е научен ръководител на успешно защитили дипломните си работи (повечето от които с практическа насоченост и по заявка на работодател) дипломанти. Има съвместни публикации със студенти.

Водена от изложените вече факти считам, че педагогическата подготовка, дейност и учебно-образователен подход на ас. д-р Павлина Ямукова отговаря на предизвикателствата и нормативните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“. Налице е съответствие на академичната компетентност на кандидата с обявената научна специалност и допълнителната конкретизация по конкурса.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Приемам формулираните от кандидата приноси. Те са негово лично дело и имат характер на доразвиване и обогатяване на съществуващи знания с нови изследвания, както и приложение на научни постижения в практиката.

Със значима самостоятелна научноизследователска стойност са надградените и обогатени знания за: съвременните фактори и условия, отнасящи се до развитие на организациите и съответно - авторови интерпретации на понятия, свързани с организационното развитие; концептуализиране на бъдещата организационна трансформация и проектиране на ефективни интервенции за организационно развитие (трудове № III-1, № III-5, № V-2, № V-5, № V-6, № III-8, № III-9, № IV-1, № IV-5, № IV-2, № IV-3, № IV-6, № V-1, № V-3, и № V-4 от списъка с научните публикации).

Иновативна научно-приложна стойност имат:

1) Обоснованата възможност за теоретично осмисляне и актуализиране практическото приложение на иновативни инструменти за управление на организационното и социалното развитие на организациите (трудове № I-1, № III-4, № III-5, № V-5, № V-6, № III-6, № III-7, № III-8, № III-2, № III-9, № IV-5, № IV-7, № IV-2, № IV-3, № V-3 от списъка с научните публикации).

2) Разработената авторова визия на концептуален модел за промяна в организационното развитие (труд № I-1, № V-6, № III-8, № V-4, от списъка с научните публикации).

3) Изведените маркери за определяне на качествено управление на човешките ресурси, анализирани през призмата на нарастващата роля на човешкия капитал в условията на глобални кризи и променяща се икономическа среда (трудове № II-1, № III-4, № V-2, № V-5, № III-8, № III-9, № IV-5, № IV-7, № IV-8, № IV-2, № IV-6, № IV-4 и № V-1 от списъка с публикации).

6. Бележки и препоръки към кандидата

1) Да активизира участието си в научни форуми с международно участие, както и публикационната си дейност в реферирани и индексирани издания.

2) Като препоръка към монографичното изследване бих посочила по-ясно да се открият възприетите ограничения, както и да се дефинират интердисциплинни области, в които могат да се реализират и научни приноси с характер на ново знание.

2) Да се обърне по-голямо внимание на публикации с дидактичен характер – учебници, ръководства, пособия в помощ на учебната подготовка на студентите.

3) Да продължи да работи по проблемите на организационното развитие, в контекста на изложените вече авторови тези, свързани с новите възможности

за преодоляване на съществуващите социални и икономически предизвикателства и асиметрии.

4) След заемане на академичната длъжност „доцент“ да съсредоточи усилията си и върху научно ръководство на докторанти.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, видни от документацията по конкурса, както и пълното покриване на количествените показатели на ЗРАС и ППЗРАС за заемане на академичната длъжност „доцент“, считам, че ас. д-р Павлина Ямукова е учен и преподавател, чиято цялостна научна, научно-приложна и преподавателска дейност попада в областта на обявения конкурс. Анализът на значимостта на научните трудове и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, са основание с убеждение да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър“ да избере д-р Павлина Ямукова да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.7 „Администрация и управление“.

24.10.2022 г.
гр. Варна

Рецензент:
доц. д-р Мария Великова